

ÖREBRO UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Tentamen i Nationalekonomi A

Delkurs 2: Globalisering, 7,5 hp

Datum: 2015-05-09

Ansvariga lärare: Patrik Karpaty

Johan Karlsson

Hjälpmedel: Skrivdon och miniräknare

Maximal poängsumma: 26

För betyget G krävs: 13

För VG krävs: 19,5

Antal frågor: 11

Skriv KOD på samtliga inlämnade blad och glöm inte att lämna in svar på flervalsfrågorna!

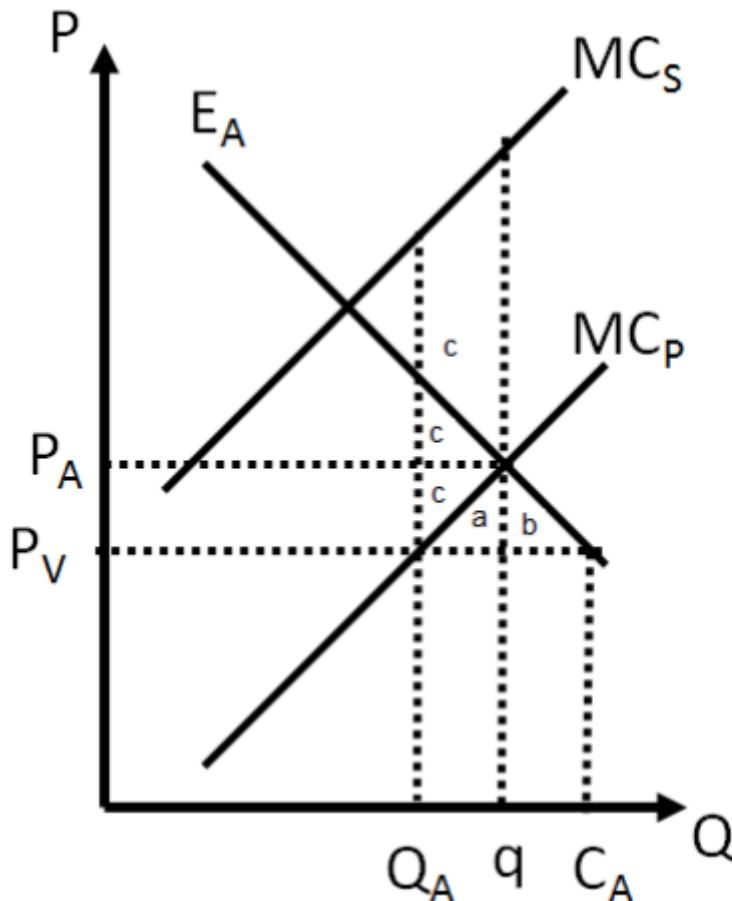
Frågorna 1-8 är flervalsfrågor, där du inte behöver redogöra för dina lösningar, utan endast ska ange ett svarsalternativ. Använd svarsformuläret längst bak i "tentan" för de frågorna!

På frågorna 9-10 ska du redovisa eventuella beräkningar samt motivera dina svar för att få poäng. Om du använder figurer glöm inte att ange vad axlarna och kurvorna visar. Om beräkningar/figurer och motivation saknas utgår poängen även om rätt svar är angivet!

Fråga 11 utgörs av två artiklar där båda skall analyseras!

Fråga 1 (1 poäng):

Vi analyserar effekter av handel för ett land i vilket produktionen av en vara ger upphov till en lokal negativ miljöpåverkan. Landet har inte vidtagit några åtgärder för att ta hänsyn till denna miljöpåverkan. När handel införs faller priset i landet från P_A till P_V . I följande figur illustreras efterfrågan (E_A), privata marginalkostnader (MC_P), samhällsekonomiska marginalkostnader (MC_S), producerad och konsumerad kvantitet innan handel (q), konsumerad kvantitet när handel införts (C_A) och producerad kvantitet när handel införts (Q_A).

Jämför situationen innan handel med situationen efter att handel påbörjats. Vad är sant om välfärdseffekterna i landet?

- a) Miljövinsten i landet utgörs av områdena a+b.
- b) Konsumentöverskottet ökar med mindre än vad producentöverskottet minskar.
- c) Nettoförlusten av hur konsument- och producentöverskott förändras är a+b. Kostnaden för miljöförstöringen minskar med en storlek motsvarande arean av områdena markerade med c.
- d) Konsumentöverskottet ökar mer än vad producentöverskottet minskar. Nettovinsten av hur konsument- och producentöverskott förändras är områdena markerade med c

Fråga 2 (1 poäng)

Terms of trade för ett land är kvoten mellan _____ och _____

- a) Volymen av exporten, volymen av importen.
- b) Exportpriser, importpriser.
- c) Landets valuta, omvärldens valuta.
- d) Landets alternativkostnad, omvärldens alternativkostnad.

Fråga 3 (1 poäng)

Antag att Australien och Brasilien producerar två varor, gitarrer och trummor med nedanstående uppgifter om ”Produktion per arbetare och dag”. Av detta följer att Brasilien har...

Land	Produktion per arbetare och dag	
	Gitarrer	Trummor
Australien	300	2
Brasilien	200	1

- a) Komparativ fördel i produktionen av gitarrer.
- b) Komparativ fördel i produktionen av trummor.
- c) Absolut fördel i produktionen av gitarrer.
- d) Absolut fördel i produktionen av trummor.

Fråga 4 (1 poäng)

Antag två länder där land A har dubbelt så mycket arbetskraft som land B och land B har dubbelt så mycket kapital som land A. Länderna har ingen möjlighet att handla med varandra men det råder fullkomlig internationell rörlighet av produktionsfaktorerna. Om en del av arbetskraften lämnar land A och migrerar till land B så innebär det att...

- a) Emigranterna från land A får lägre lön.
- b) Arbetskraft som stannar kvar i land A får lägre lön.
- c) Lönerna faller i mottagarlandet.
- d) Produktionen i land A stiger.

Fråga 5 (1 poäng)

Den viktigaste skillnaden mellan en tull och en kvot som införs i ett litet land i en bransch med fullkomlig konkurrens är att ...

- a) tullar reducerar priset på importen mer än en kvot gör.
- b) kvoter på import inte påverkar konsumentöverskottet.
- c) tullar på import inte påverkar de utländska producenternas producentöverskott.
- d) tullarna på lång sikt kan devalveras i värde.

Fråga 6 (1 poäng)

Antag att världen består av två länder och att villkoren i Heckscher-Ohlin modellen är uppfyllda. Land H antas vara relativt rikt på arbetskraft. Om länderna går från en situation med autarki (ingen handel) till att länderna börjar handla med varandra kommer

- a) löner och ersättningen till kapital att öka i land H
- b) löner och ersättningen till kapital att falla i land H
- c) löner att öka och ersättningen till kapital att minska i land H.
- d) löner att falla och ersättningen till kapital att öka i land H.

Fråga 7 (1 poäng)

Största delen av världshandeln består av så kallad inombranschhandel. En förklaring till att denna typ av handel uppstår är att marknaden karaktäriseras av monopolistisk konkurrens och stordriftsfördelar. Utifrån detta, vilket av följande påståenden är då sant om handel mellan två identiska länder?

- a) Frihandel leder till lägre priser och fler inhemska företag.
- b) Frihandel leder till lägre priser och tillgång till fler produktvarianter för den enskilde konsumenten.
- c) Frihandel leder till att konsumenterna får tillgång till ett ökat utbud av produktvarianter eftersom de högre priserna ökar antalet företag i världen.
- d) Frihandel leder till att vissa företag måste lämna marknaden pga stigande genomsnittskostnader.

Fråga 8 (1 poäng)

Viket av följande påståenden om rörlighet av kapital över gränserna är falskt enligt mikroekonomisk teori?

- a) Kapitalvaror tenderar att röra sig från länder där kapitalavkastningen är låg till länder där kapitalavkastningen är hög.
- b) Kapitalvaror tenderar att röra sig från länder där tillgången på kapital i relation till arbetskraft är låg till länder där tillgången på kapital i relation till arbetskraft är hög.
- c) Fria kapitalrörelser gör att den sammanlagda produktionen i världen ökar.
- d) I ett land som får tillskott av kapital till följd av kapitalrörelser kommer avkastningen på kapital att sjunka

På följande frågor krävs utförliga svar

Fråga 9 (4 poäng)

När multinationella företag väljer att etablera dotterbolag i utlandet görs en avvägning mellan de för- och nackdelar som uppstår.

- a) Nämn två fördelar och två nackdelar som de multinationella företagen uppnår med horisontell respektive vertikal integration.
- b) Vilka effekter kan uppstå i värdlandet?

Fråga 10 (4 poäng)

Monopolistisk konkurrens och stordriftsfördelar kan leda till internationell handel.

- a) Beskriv interna och externa stordriftsfördelar samt klargör skillnaden dem mellan.
- b) Vilka effekter kan man förvänta sig på priser och utbud av handel som drivs av differentierade produkter och stordriftsfördelar. Ge exempel på sådana branscher.

Fråga 11 (10 poäng)

Analysera de två artiklarna nedan. Använd grafer där så är möjligt och motivera svaren. Kom ihåg att märka upp axlar och kurvor!

- a) Definiera problemet/frågeställning i vardera artikeln utifrån kursinnehåll.
- b) Bestäm er för en lämplig modell utifrån kursen.
- c) Koppla modellen till artikeln.
- d) Gör sedan relevanta antaganden.
- e) Rucka på antaganden om det behövs.
- f) Analysera kort artikeln med modellen du valt.
- g) Avsluta med en kort summering och fundera kort på svagheter i den teoretiska modellen och vilket resultat du skulle kunnat få om du ändrar på ett eller flera antaganden.

SVARSFORMULÄR KOD: _____

	a	b	c	d
Fråga 1				
Fråga 2				
Fråga 3				
Fråga 4				
Fråga 5				
Fråga 6				
Fråga 7				
Fråga 8				

Tomat-avtal kan avvärja handelskrig

Publicerad 2013-02-03 09:39

USA och Mexiko har träffat en preliminär överenskommelse om priset på tomater, vilket gör att risken för ett handelskrig mellan länderna minskar. Enligt det nya avtalet fördubblas referenspriset för flera tomatsorter som importeras till USA.

I september förra året meddelade USA att det tidigare avtalet från 1996 skulle sägas upp efter att amerikanska odlare klagat på mexikansk prisdumpning.

Mexiko exporterar varje år tomater till USA för omkring 1,9 miljarder dollar.

TT-Reuters

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.

”De som är mest EU-kritiska har tjänat mest på inträdet”

Publicerad 2014-04-26 00:05

Oväntad utveckling. Tvärtemot den vanliga uppfattningen inför EU-inträdet 1995 har medlemskapet varit bra för låginkomsttagare, miljö och välfärd medan det inneburit en hårdare press på företagen. Paradoxen är att de som vunnit mest är de som är mest kritiska mot EU, skriver Fredrik Erixon och Stefan Fölster.

Oväntad utveckling. Tvärtemot den vanliga uppfattningen inför EU-inträdet 1995 har medlemskapet varit bra för låginkomsttagare, miljö och välfärd medan det inneburit en hårdare press på företagen. Paradoxen är att de som vunnit mest är de som är mest kritiska mot EU, skriver Fredrik Erixon och Stefan Fölster.

Vilka har varit vinnare av Sveriges EU-medlemskap? En vanlig förväntning inför folkomröstningen för snart 20 år sedan var att näringslivet skulle gynnas – men på bekostnad av större ojämlikhet och generellt sämre villkor för välfärd och miljö. I själva verket blev det snarast tvärtom. Det är slutsatsen i vår bok ”Vad har EU gjort för Sverige – och vad kan Sverige göra för EU?” I den jämför vi hur utfallet blev jämfört med prognoser dels från ja- och nej-sidorna, och dels från de omfattande offentliga utredningarna.

Få politiska beslut har utretts så noggrant som Sveriges EU-medlemskap. År 1993 sjösattes en ambitiös utredning av de samhällsekonomiska konsekvenserna av ett EU-medlemskap. Samtidigt arbetade också en rad andra EG/EU-utredningar med att analysera följderna av ett medlemskap för till exempel utrikespolitiken, social välfärd och jämställdhet.

Blev resultatet som utredarna tänkte sig? Den stora skillnaden är att farhågorna för en degradering av välfärd, jämlikhet och miljön kommit på skam. För näringslivet blev medlemskapet tveeggat. Många företag exponerades för hårdare konkurrens och tvingades sänka sina priser. En del gick rentav under. Samtidigt ledde detta till en strukturomvandling som totalt sett har ökat produktion, export och tillväxt.

Medlemsavgiften till EU förväntades öka och med tiden tränga undan mer angelägna välfärdsutgifter. Så blev det inte. Medlemsavgiften kostar i dag ungefär 10 miljarder kronor (eller en tredjedel) mindre per år än vad konsekvensutredningarna räknade med. Därtill sjönk räntekostnader på statsskulden direkt efter medlemskapet, vilket gav stora besparingar.

Det förklarar sannolikt att offentliga utgifter för välfärdstjänster som andel av bruttonationalprodukten (BNP) har ökat snarare än minskat sedan 1995. Utgifter för sociala transfereringar har däremot minskat med några procentenheter av BNP, men enbart i proportion till minskad arbetslöshet.

Det fanns också en oro för ökad ojämlikhet i löner till följd av fri rörlighet för arbetskraft – att höginkomsttagare skulle lämna Sverige och låginkomsttagare migrera till Sverige. Så blev det heller inte. Lönespridningen ökade framför allt före medlemskapet men har sedan 1995 varit tämligen oförändrad. Större arbetskraftsinvandring från EU kom först efter att EU utvidgades till Östeuropa, men flera studier har visat att den ökade arbetskraftsinvandringen inte har lett till negativa löne- eller sysselsättningseffekter.